

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/747/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3113218768
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3113218768.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516, proti odporcom : 1 / V. I. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXXX a 2/ I. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcov : Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ , so sídlom Skalica, Petrovská 10, IČO: 42 264 154, právne zastúpeného JUDr. Jozefom Kempom, advokátom so sídlom Chorvátsky Grob, Nám. Josipa Andriča 1, o zaplatenie 663,88 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. 27C/124/2013-55 zo dňa 12.mája 2015, v senáte takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti - vo výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka na strane odporcov 1/ a 2/ p o t v r d z u j e .

Vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov 1/ a2/ náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh v celom rozsahu zamietol, odporcom 1/ a 2/ náhradu trov konania nepriznal a navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov náhradu trov konania spočívajúcu z trov právneho zastúpenia v vo výške 98,85,- eur. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ust. § 497 a § 261 ods. 3 písm. d/ Obch. zák., § 52 ods. 1-4, § 44 ods. 2, § 46 ods. 2, § 451, ods. 1,2, § 456 Občianskeho zákonníka, ako aj ust. § 2 ods. 1 písm. a/, § 23a ods.1, 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa , § 25 ods. 1 2, § 2 písm. a/ a b/, § 4 ods. 1,2, 5 o spotrebiteľských úveroch a § 142 ods. 1 O.s.p. Podľa posledného z citovaných zákonných ustanovení rozhodol o náhrade trov konania vychádzajúc z toho, že v konaní boli úspešní odporcovia 1/ a 2/ a vedľajší účastník, preto im vznikol nárok na náhradu trov konania. Náhradu trov konania priznal vedľajšiemu účastníkovi, a to trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej pomoci á 41,50 Eur - prevzatie a príprava zastúpenia a písomné podanie na súd vo veci samej zo dňa 26.05.2014, k tomu 1 x príslušný režijný paušál vo výške 7,81,- eur a 1x vo výške 8,04 Eur, celkom v sume 98,85 Eur. Odporcovia 1/ a 2/ si žiadne trovy neuplatnili, z obsahu spisu im žiadne trovy konania nevyplývajú, preto im súd náhradu trov konania nepriznal.

Rozsudok súdu prvého stupňa v časti, ktorou súd prvého stupňa zaviazal navrhovateľa zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov náhradu trov konania, v zákonnej lehote odvolaním napadol navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka nepovažoval za účelne vynaložené . Vedľajší účastník na strane odporcov sa deklaruje ako subjekt na ochranu spotrebiteľa a práve vďaka tomu mu právna úprava priznáva osobitné postavenie . Označil za vzájomne rozporné, aby mal nejaký subjekt osobitné práva priznané zákonom na realizáciu vlastnej činnosti, avšak na jej vykonávanie nie je ani personálne, ani odborne nijak vybavený. Na podporu svojej argumentácie poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 M Cdo 9/2013, ako aj

ďalšie rozhodnutia prvostupňových súdov a uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/200/2013. Poukázal na to, že s účinnosťou od 1.1.2015 musí takýto subjekt preukázať súhlas toho na strane ktorého má vystupovať a keďže to vedľajší účastník neurobil, nemôže mať procesné postavenie vedľajšieho účastníka. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom výroku a zrušil výrok o náhrade trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka.

K odvolaniu navrhovateľa odporcovia 1/ a 2/ , ako i vedľajší účastník na strane odporcov písomné vyjadrenie nepodali.

Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné a rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti - vo výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka na strane odporcov , je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p.. Rozsudok prvostupňového súdu vo zvyšnej časti, z hľadiska jeho vecnej správnosti nepreskúmal, pretože vo vzťahu k tejto, rozhodnutie súdu napadnuté nebolo, teda čo do tejto časti, v ktorej súd rozhodol vo veci samej, nenastal suspenzívny účinok odvolania (§ 206 O.s.p.).

Z obsahu spisu vyplýva, že po podaní návrhu na začatie konania zo dňa 25.07.2013 a splnení poplatkovej povinnosti navrhovateľa na základe výzvy súdu prvého stupňa zo dňa 09.08.2013 boli odporcovia 1/ a 2/ v rámci prípravy pojednávania vo veci vyzvaní na vyjadrenie sa k návrhu na začatie konania. Pred vytyčením termínu pojednávania podaním zo dňa 09.10.2013 oznámilo občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ, svoj vstup do konania v procesnej pozícii vedľajšieho účastníka na strane odporcov . Vedľajší účastník na strane odporcov vo vyjadrení zo dňa 26.05.2014 vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku. Uviedol, že navrhovateľ si mohol prvýkrát vymáhať svoje právo na zaplatenie predmetnej sumy už dňa 25.12.2008, 22.12.2008 a 29.01.2010, t.j. deň po konečnej splatnosti úveru, ktorý nastal dňa 25.12.2008, 21.12.2008 a 28.1.2010, pričom žalobu na súd podal až dňa 25.07.2013, po uplynutí trojročnej premlčacej doby.

Navrhovateľ v odvolaní namietal, že súd nezákonne priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov aj preto, že tento subjekt nemá procesné postavenie vedľajšieho účastníka. S účinnosťou od 01.01.2015 pre každý takýto subjekt je stanovená povinnosť predložiť súhlas toho, na strane koho má vystupovať. Vedľajší účastník uvedené nesplnil, tak ako v iných prípadoch vstúpil do konania spôsobom, kedy o odporcovi má informácie získané od súdu.

Ustanovenie § 93 ods. 2 O.s.p. umožňuje, aby ako vedľajší účastník sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastnila občianskeho súdneho konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. S účinnosťou od 15. októbra 2008 zákon zaviedol druhú skupinu subjektov, ktoré môžu vystupovať ako vedľajší účastníci v konaní. K tejto tzv. druhej skupine subjektov vedľajšieho účastníctva, na rozdiel od prvej skupiny vedľajšieho účastníctva, v ktorej musí ísť o hmotnoprávny záujem vedľajšieho účastníka na výsledku konania, sa hmotnoprávny záujem na výsledku konania neskúma. Legitimáciu na vstup vedľajšieho účastníka do konania dáva samotný zákon, sú to aj prípady sporov o ochrane spotrebiteľa, keď na strane spotrebiteľa môže vystupovať právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana spotrebiteľských práv podľa zákona o ochrane spotrebiteľa. Podľa § 93 ods. 3 O.s.p. účinného od 01.01.2015 do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. Ak ako vedľajší účastník vstupuje do konania z vlastného podnetu právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa podľa osobitného predpisu, súčasťou oznámenia o vstupe musí byť aj súhlas účastníka, popri ktorom sa zúčastňuje na konaní, inak súd na oznámenie o vstupe neprihliada. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh.

Podľa § 93 ods. 3 O.s.p. účinného do 31.12.2014 do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh.

Podľa ust. § 93 ods. 4 veta prvá O.s.p. v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník.

Podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Náhrada trov sporového konania je ovplyvnená zásadou úspechu vo veci a zásadou zavinenia. Zmyslom zásady úspechu vo veci, ktorá sa uplatní aj v tomto prípade, je priznanie trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech. Za takéhoto účastníka treba s ohľadom na právoplatnosť meritórnej časti napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa nepochybne považovať odporcov, pričom rovnakú mieru procesného úspechu v preskúmvanej veci s odporcami dosiahol aj vedľajší účastník vystupujúci v konaní na ich strane.

Vychádzajúc z Článku 37 odseku 2 ústavného zákona 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd, každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi, alebo orgánmi verejnej správy, a to od začiatku konania, ako aj z čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, resp. § 25 O.s.p., aj za situácie, že účastník (aj vedľajší účastník vzhľadom na jeho identické procesné práva a povinnosti ako účastníka konania), má zaručené právnym poriadkom možnosť právnej pomoci.

Vedľajší účastník využil svoje právo na právne zastúpenie v tomto konaní, preto je potrebné posúdiť účelnosť poskytnutej právnej služby advokátom a výšku odmeny podľa vyhl. č. 655/2004 Z.z..

Po preskúmaní veci odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa dospel k záveru, že za účelné v prejednávanej veci je potrebné považovať v priebehu prvostupňového konania dva úkony právnej služby, za ktoré vedľajší účastník žiada odmenu, pretože boli uskutočnené efektívne, v priebehu prvostupňového konania v prospech odporcov, a to prevzatie a príprava zastúpenia a písomné vyjadrenie vo veci a k nim prináležiacu náhradu podľa § 16, ods. 3 vyhl.č. 655/2004 Z.z. Vedľajší účastník na strane odporcov si trovy konania uplatnil riadne a včas. Účelné trovy vedľajšieho účastníka na strane odporcov v konaní pred súdom prvého stupňa aj podľa odvolacieho súdu vznikli titulom jeho právneho zastúpenia s tým, že súd prvého stupňa správne pri určení sumy trov jednotlivých položiek právneho zastúpenia patriacich vedľajšiemu účastníkovi postupoval dôsledne podľa vyhlášky č. 655/ 2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len vyhláška č. 655/2004 Z. z.) v znení neskorších predpisov. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva kto, komu a v akej výške a špecifikácii má trovy konania nahradiť.

Odvolací súd v tak danom prípade nepovažoval za dôvodné námietky navrhovateľa týkajúce sa neúčelnosti trov vynaložených vedľajším účastníkom z titulu právneho zastúpenia na bránenie práva odporcov ako spotrebiteľov. Čo sa týka náhrady trov konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi, okresný súd o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov priznal náhradu trov konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia vo výške 98,85 Eur. Náhrada trov mu bola priznaná z dôvodu plného úspechu vo veci, keď účelne a úspešne bránil v tomto konaní práva odporcov, na strane ktorých do konania vstúpil. Odvolací súd sa s týmto právnym názorom okresného súdu stotožňuje. Aj podľa názoru odvolacieho súdu vedľajší účastník tak, ako ktorákoľvek iná fyzická alebo právnická osoba, má právo zvoliť si advokáta, ktorý ho zastupuje v konaní, v dôsledku čoho aj odvolací súd vedľajším účastníkom uplatnené trovy právneho zastúpenia považoval za účelne vynaložené. Toto jeho právo vyplýva aj z Ústavy Slovenskej republiky, článok 47, ods. 2. V danej veci vedľajší účastník vstúpil do konania v záujme ochrany spotrebiteľa - žalovaného. Z obsahu spisu mal odvolací súd preukázané, že vedľajší účastník do konania riadne vstúpil a dňa 26.05.2014 doručil súdu písomné vyjadrenie k žalobe, preto nie je dôvod na nepriznanie náhrady trov právneho zastúpenia.

Občiansky súdny poriadok vo svojich ustanoveniach nevyklučuje, aby účastník odborne spôsobilý hájiť svoje záujmy v konaní pred súdom, sa nemohol dať zastúpiť zástupcom a aby len z tohto dôvodu mu nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastúpením. To sa v plnej miere vzťahuje tiež na možnosť vedľajšieho účastníka dať sa zastupovať v konaní advokátom, nakoľko vedľajší účastník má v zmysle ust. § 93 ods. 4 O.s.p. v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník.

Odvolací súd s prihliadnutím na uvedené konštatuje, že nepriznanie trov vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov by znamenalo porušenie princípu rovnosti zbraní v občianskom súdnom konaní. Pokiaľ je prípustné, aby samotný navrhovateľ bol právne zastúpený v konaní, ktoré podľa neho nespĺňa znaky mimoriadne obtiažnej právnej veci, a v prípade svojho procesného úspechu, prípadne zastavenia konania zavineného odporcom, mu bola priznaná náhrada trov konania vrátane trov

právneho zastúpenia, môže si aj vedľajší účastník na strane odporcu vychádzajúc z ust. § 93 ods. 4 O.s.p. zvoliť právneho zástupcu, ktorý ho bude v konaní zastupovať a ktorému pri splnení zákonných predpokladov rovnako prislúcha právo na náhradu trov právneho zastúpenia, ak tu nie sú iné okolnosti hodné osobitného zreteľa, pričom takéto iné okolnosti v preskúmvanej veci odvolacím súdom zistené neboli.

Ako nedôvodnú vyhodnotil odvolací súd aj námietku navrhovateľa spočívajúcu v tom, že s účinnosťou od 1.1.2015 musí vedľajší účastník preukázať súhlas toho na strane ktorého má vystupovať a keďže to vedľajší účastník neurobil, nemôže mať v tomto konaní ďalej už procesné postavenie vedľajšieho účastníka.

Je pravdou, že v čase rozhodovania prvostupňového a tiež odvolacieho súdu, je účinná zmenená úprava § 93 ods. 3 O.s.p. (účinnosť od 01.01.2015), ktorá na rozdiel od predchádzajúcej úpravy výslovne vyžaduje súhlas hlavného účastníka so vstupom vedľajšieho účastníka do konania ako podmienku vstupu. Hoci procesná norma pôsobí odo dňa nadobudnutia svojej účinnosti na všetky "živé" spory (a iné právne veci) prebiehajúce na súdoch, spravidla zákon stanovuje pravidlo o zachovaní účinkov úkonov (ale aj plynutia lehôt, prípadne ďalších skutočností). Aj keď tomu tak nie je, ako v danom prípade, keď zákonodarca nestanovil prechodné pravidlo riešiacie časovú kolíziu oboch právnych noriem, je to vyvoditeľné z ústavnokonformného výkladu odkazom na požiadavku právnej istoty a dôvery subjektov práva v právo samotné. Pravidlo o zachovaní účinkov neúčinnnej právnej úpravy sa musí odvodiť od ústavných princípov legitímnych očakávaní, dôvery subjektov v právo, či z princípu ochrany nadobudnutých práv. Podľa čl. 1 ods. 1 ústavy je Slovenská republika právny štát. Do obsahu pojmu právny štát nesporne patrí aj zákaz retroaktivity a ochrana nadobudnutých práv za predpokladu, že nový právny predpis zhoršuje právne postavenie svojich adresátov alebo je objektívne spôsobilý zhoršiť toto postavenie. Retroaktivita zavedená právnym predpisom, ktorý by rušil, prípadne zhoršoval nadobudnuté práva, je z hľadiska právnej istoty neprípustná (napríklad nález Ústavného súdu ČSFR sp. zn. PL. ÚS 78/92, nálezy ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 38/99, PL. US 16/95, uznesenie sp. zn. PL. ÚS 5/05). V tejto súvislosti ústavný súd už vyslovil názor, že princíp právnej istoty ako komponent právneho štátu znamená, že v špecifických okolnostiach nesmie byť arbitrárna, bez adekvátneho verejného záujmu zhoršená do budúcnosti právna pozícia jednotlivca, ako aj právny názor, podľa ktorého z pohľadu prípadnej retroaktivity právnych noriem je podstatnou otázkou ochrany nadobudnutých práv, ktoré by preto neskoršia právna úprava už nemala rušiť, prípadne zhoršovať, ale (a "pro futuro") len zlepšovať (PL. ÚS 38/99).

Vychádzajúc z uvedeného výkladu je odvolací súd toho názoru, že právne účinky vstupu vedľajšieho účastníka do konania, ku ktorému došlo za už neúčinnnej "starej" procesnoprávnej úpravy, zostávajú zachované napriek tomu, že došlo k zmene právnej úpravy o podmienkach vstupu vedľajšieho účastníka do konania. Vyplýva to z princípov ochrany nadobudnutých práva a dôvery subjektov práva v právo samotné odvodené od princípu právneho štátu, za súčasného konštatovania, že novou právnou úpravou stanovené podmienky vstupu vedľajšieho účastníka zhoršujú právnu pozíciu vedľajšieho účastníka, ktorý sa zúčastňuje konania popri odporcovi (výslovne stanovené podmienky jeho vstupu).

V konečnom dôsledku za právne nevýznamné vzhľadom k uvedeným záverom, považoval poukazy navrhovateľa v odvolaní na rozhodnutia iných súdov, týkajúce sa iných, avšak skutkovo a právne obdobných vecí, pretože rozhodovaním iných odvolacích súdov v preskúmvanej veci Krajský súd v Trenčíne viazaný nie je.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti - vo výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka na strane odporcov ako vecne správny, za použ. ust. § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania súd rozhodol za použ. § 142, ods. 1, § 151, ods.1 v spojitosti s § 224 ods. 1 O.s.p. tak, že vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov ich náhradu nepriznal, keďže tento náhradu trov konania neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné .